

Middeleeuwse zegeldoosje in Rotterdam gevonden

Een zegelaar kon niet altijd aanwezig zijn bij het zegelen van een document. Hij moest eerder vertrekken of hij kon helemaal niet komen. Dan kon hij een vertrouweling, bijvoorbeeld een bode, met een zegelafdruk naar de klerk, die voor het zegelen van een document zorgde, sturen. Een dergelijke zegelafdruk moest onbeschadigd aankomen. Ik veronderstel dat de afdrukken onder meer in verzegelde doosjes, vervoerd werden. Een dergelijk doosje werd in Rotterdam opgegraven met als inhoud het tegenzegel van de stad Rotterdam uit de 14de eeuw. Het zegel heeft een middellijn van 2,3 cm. Een deel van de was is verdwenen, waardoor een stukje van de staart te zien is (wittige rechthoek). Door de gaatjes van de kleppen zal een textiele of perkamente veter gegaan zijn, waarvan de uiteinden samen verzegeld zullen zijn. Misschien werd het grootzegel in een ander doosje (door een andere bode) vervoerd. Tijdens het vervoer kon de zegelafdruk niet vervangen worden.

Een zegelafdruk kon dun zijn. Daarom plaatste de klerk de afdruk in een wassen schoteltje, waardoor een komzegel ontstond. Komzegels komen veel voor.

De vondst werd door BOOR-Rotterdam gedaan. Links het messing/geelkoper zegeldoosje en rechts de sluitzegel uit ca 1300, gevonden te Rotterdam. De waszegel dateert uit de 14de eeuw. Het omschrift luidt CLAVIS SIGILLI.

Bouwkundig Oudheidkundig Bodemonderzoek Rotterdam-BOOR. Middellijn zegel 2,3 cm. Afmetingen van het doosje breedte 4,5 cm, hoogte 3 cm. Zie de beschrijving door Guus van Breugel. *De sleutel van het zegel: een klein Rotterdams mirakel*. Genealogie jrg 6 nr 4 2013: 26-29. En digitale mededelingen van Cees Herweijer (juli 2018).

Wie kent dergelijke doosjes, die natuurlijk ook voor het vervoer van andere kostbare voorwerpen gebruikt kunnen zijn?

Anton C. Zeven, Wassenaar
anton.zeven@hetnet.nl

Mogelijk dat zegels, zoals hier getoond, ontstaan zijn doordat een klerk een zegelafdruk ontving en deze in een bed van (maagdelijke) was drukte om vervolgens het zegel aan het document te bevestigen.

Verbond tussen de Wendische en Saksische steden, 1476.

Bron: Internet. Archiv der Hansestadt Lübeck, Lübeck.

Er zijn meer voorbeelden van multi-seal documenten met soortgelijke zegels.